

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 84.673 van 13 januari 2000
in de zaak A. 57.001/VII-12.483.**

In zake : Josephus BOLS,
die woonplaats kiest bij
Advocaten H. SEBREGHTS, D. ERREYGERS en
Ch. VERGAUWEN,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. VAN DE VYVER,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Eglantierlaan 1

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Josephus BOLS
op 18 maart 1994 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het besluit van de minister vice-president
van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leef-
milieu en huisvesting van 18 januari 1994 waarbij het
beroep van verzoeker tegen het besluit van de bestendige
deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 1 juli
1993 houdende weigering van een milieuvergunning voor
het houden te Ravels, Kijkverdriet 7, van
1.300 mestvarkens en het opslaan van 4.023 m³ dierlijke
mest, ongegrond wordt verklaard en de beroepen be-
slissing wordt bevestigd;

Gelet op het arrest nr. 48.539 van 12 juli
1994 waarbij de vordering tot schorsing van de
tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt
verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 1 december 1998 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 17 november 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 16 december 1999;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat G. JANSSENS die, loco Advocaat H. SEBREGHTS verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat N. VERVAES die, loco Advocaat J. VAN DE VYVER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De gegevens van de zaak.

Overwegende dat de relevante gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Tijdens haar zitting van 4 februari 1993 neemt de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen akte van de aangifte van Josephus BOLS van de exploitatie te Ravels, Kijkverdriet 7 (sectie E/1, nrs. 56f, 56g en 56c) van stallen voor 600 gespeende varkens, stallen voor 1.100 niet-gespeende biggen, opslag van 1.030 m³ dierlijke mest, electromotoren van samen 11,8 kW.

De aktename geldt als vergunning tot exploiteren.

1.2. Met een milieuvergunningsaanvraag van 23 december 1992 vraagt verzoeker aan de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen een vergunning voor de uitbreiding van een inrichting gelegen te Ravels, Kijkverdriet nr. 7, kadastrale percelen nrs. 56 K en 60 A (1° afdeling, sectie E).

1.3. Op 1 juli 1993 besluit de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de vergunning te weigeren voor de uitbreiding met 1.300 mestvarkens en bijkomende opslag van 4.023 m³ mest.

De vergunning wordt verleend voor silo's voor 5.000 liter gasolie en de lozing van huishoudelijk afvalwater in oppervlaktewateren.

1.4. Verzoeker tekent tegen deze beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen beroep aan bij de gemeenschapsminister, bevoegd voor het leefmilieu.

In bijlage 5 bij het verzoekschrift voegt verzoeker een mestafzetplan waaruit moet blijken dat alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde manier kan worden afgezet.

Verzoeker legt in dit verband drie overeenkomsten van burenregeling voor.

1.5. Nadat in het kader van de beroepsprocedure een aantal adviezen zijn uitgebracht, wordt op 18 januari 1994 de thans bestreden beslissing genomen : verzoekers beroep wordt ongegrond verklaard en de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen wordt bevestigd.

De weigeringsbeslissing is gestoeld op volgende overwegingen :

"Overwegende dat de inrichting gelegen is in een kwetsbare zone die vanuit milieu-oogpunt een bijzondere bescherming vergt, met name de zone 'Oud-Turnhout'; dat volgens de gehanteerde technische criteria, zoals vervat in artikel 357 van titel II van het VLAREM, de uitbreiding van bedoelde bestaande inrichting in een dergelijke kwetsbare zone niet toelaatbaar is; dat de stal daarenboven gelegen is op circa 400 m van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter, op circa 400 m van een woonuitbreidingsgebied en op circa 400 m van een recreatiegebied; dat de inrichting waarvoor de aanvrager vergunning beoogt te bekomen, te weten in totaal 1.900 varkens ouder dan 10 weken waarvan 200 zeugen, geen gesloten karakter heeft; dat op basis van het gestelde in het beroepschrift de beoogde uitbreiding evenwel wordt beperkt tot 1.800 varkens waarvan 200 zeugen; dat overeenkomstig de gehanteerde technische criteria, zoals vervat in artikel 357 van titel II van het VLAREM, in dat geval een afstandsregel tot voormelde bestemmingsgebieden geldt van 300 m; dat gelet op de voldoende ruimtelijke scheiding tussen de stal en een of meer van voormelde bestemmingsgebieden kan gesteld worden dat de gevraagde inrichting geen aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder;

Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproduktie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd, zou oplopen tot 11.191 kg P_2O_5 respectievelijk 21.628 kg stikstof; dat met een bemestingsnorm van 150 kg P_2O_5 /ha/jaar hiervoor een oppervlakte cultuurgrond is vereist van ten minste 74,6 ha; dat de aanvrager de beschikking heeft over een oppervlakte cultuurgrond van circa 13,97 ha en stelt tevens over een mestafzetmogelijkheid te beschikken voor 45,09 ha oppervlakte cultuurgrond in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat zoals uit het advies dd. 10 november 1993 van de V.L.M. blijkt hiervan in totaal slechts 48,24 ha cultuurgrond kan in aanmerking worden genomen; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting

geproduceerde dierlijke mest bijgevolg niet is gewaarborgd; dat het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen derhalve te groot is;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie, zelfs mits naleving van de op te leggen milieuvergunningsvoorwaarden, niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt";

2. De gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurs-handelingen; dat hij onder meer doet gelden dat het bestreden besluit niet aangeeft op welke bepalingen van het meststoffendecreet wordt gesteund voor de berekening van de jaarlijkse dierlijke mestproduktie en de benodigde oppervlakte cultuurgrond, noch verklaart waarom de zone "Oud-Turnhout" een kwetsbare zone zou zijn, waarin die kwetsbaarheid juist bestaat en waarom de uitbreiding van de inrichting in een kwetsbare zone niet toelaatbaar is;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie daarop antwoordt dat het bestreden besluit niet moet vermelden op welke specifieke wetsartikelen het is gesteund; dat, wat het motief van de niet gewaarborgde ecologische mestafzet betreft, zij betoogt dat uit artikel 14 van het meststoffendecreet blijkt dat de bemestingsnorm in principe 150 kg/ha en per jaar bedraagt en dat, wat betreft het motief aangaande de ligging in de kwetsbare zone "Oud-Turnhout", zij doet gelden dat het bestreden besluit expliciet aangeeft dat die motivering is gesteund op artikel 357 van het besluit van de Vlaamse regering van 7 januari 1992 houdende vaststelling van het Vlaams reglement inzake

milieuvoorwaarden voor hinderlijke inrichtingen (oud Vlarem II);

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord nog onder meer doet gelden dat nergens in het mestdecreet enige wettelijke basis terug te vinden is waarop de minister kon steunen om de vergunning om reden van een niet-verantwoorde mestafzet te weigeren, hetgeen de reden is waarom de minister geen wetsartikelen kon vermelden waarop hij zich steunde en dat evenmin in het milieuvergunningsdecreet, noch in Vlarem I, noch in Vlarem II ook maar op enigerlei wijze als voorwaarde voor het verkrijgen van de vergunningen het voorafgaandelijk bewijs van een ecologisch verantwoorde mestafzet wordt opgelegd;

2.4.1. Overwegende dat uit de sub 1.5. geciteerde aanhef van de bestreden beslissing blijkt dat zij is gesteund op de volgende twee weigeringsmotieven :

- 1) de inrichting is gelegen in een kwetsbare zone die vanuit milieu-oogpunt een bijzondere bescherming vergt, met name de zone "Oud-Turnhout". Volgens de gehanteerde technische criteria, zoals vervat in artikel 357 van titel II van Vlarem, is de uitbreiding van de bedoelde bestaande inrichting in een dergelijke kwetsbare zone niet toelaatbaar;
- 2) een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest is niet gewaarborgd;

2.4.2. Overwegende, wat het eerste weigeringsmotief betreft, dat ambtshalve dient vastgesteld te worden dat bij arrest nr. 52.260, v.z.w. KONINKLIJK VERBOND DER BELGISCHE SCHUTTERSVERENIGINGEN, de Raad van State bedoeld Vlarem II heeft vernietigd; dat derhalve, gelet op de terugwerkende kracht van de na het instellen van het voorliggend beroep tussengekomen vernietiging van

het oud Vlarem II, het motief gebaseerd op artikel 357 van het besluit onwettig is;

2.4.3. Overwegende, wat het tweede weigeringsmotief betreft, dat de Raad van State geen bepaling bekend is die op de dag van het nemen van het bestreden besluit voorschreef dat de aanvrager van een exploitatievergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991, zoals het gold op de dag van het treffen van het bestreden besluit, geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan vier mestafzetmogelijkheden voorhanden zijn : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in de toenmalige stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een exploitatievergunning een uitbater reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken;

2.4.4. Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat blijkt dat het tweede middel in de aangegeven mate gegrond is;

2.5.1. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie vraagt dat de Raad van State ook het eerste en het derde middel zou onderzoeken, daar naar zijn oordeel

het gegrond bevinden ervan tot een ruimere vernietiging zou leiden;

2.5.2. Overwegende dat in het eerste middel wordt aangeklaagd dat een verkeerde berekening werd gemaakt met betrekking tot de mestafzetmogelijkheden; dat in het derde middel onder verwijzing naar het eerste en het tweede middel wordt betoogd dat de bestreden beslissing onzorgvuldig werd genomen en ook de schending van het vertrouwensbeginsel wordt aangevoerd omdat verzoeker er had moeten kunnen op vertrouwen dat de verwerende partij op geldige gronden uitspraak zou doen over het ingestelde beroep, terwijl hij na een vernietiging zal worden geconfronteerd met veel strengere normen; dat het eventueel gegrond bevinden van die middelen er niet toe kan leiden dat verzoeker moet worden geacht over een stilzwijgende vergunning te beschikken; dat bij een heroverweging na vernietiging de vergunningverlenende overheid verplicht is rekening te houden met de op het ogenblik van de heroverweging geldende reglementering; dat het gegrond bevinden van het eerste of van het derde middel geen ruimere vernietiging zou meebrengen; dat op het verzoek tot verder onderzoek niet wordt ingegaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 18 januari 1994 waarbij het beroep van Josephus BOLS tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 1 juli 1993 houdende weigering van een milieuvergunning voor het houden te Ravels, Kijkverdriet 7, van 1.300 mestvarkens en het opslaan van 4.023 m³

dierlijke mest, ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op dertien januari tweeduizend, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.